

Vestfold
og Telemark
revisjon

Eierstyring

Eierskapskontroll | Drangedal kommune

Innhold

1. Innledning	5
1.1. Kontrollutvalgets bestilling	5
1.2. Problemstilling og kriterier/revisjonskriterier	5
1.3. Avgrensing	5
1.4. Metode og kvalitetssikring	5
1.5. Uttalelser fra eierrepresentant og selskap	6
2. Problemstilling 1 - Krav til eierskapsmelding	7
2.1. Kontrollkriterier	7
2.2. Eierskapsmelding – kommunelovens krav - data	7
2.3. Revisors vurdering av eierskapsmeldingen	13
3. Problemstilling 2 – kommunens eierstyring	14
3.1. Kontrollkriterier	14
3.2. Samordning av eierskap med andre eierkommuner (KS anbefaling 4)	16
3.3. Styringsdialog.....	17
3.4. Styrevalg	25
4. Konklusjoner og anbefalinger	31
4.1. Konklusjoner.....	31
4.2. Anbefalinger.....	32
Litteratur og kildereferanser	33
Vedlegg	34
Vedlegg 1: Kommunedirektørens uttalelse	34
Vedlegg 2: Metode og kvalitetssikring	36

Sammendrag

I denne forvaltningsrevisjonen har vi sett på kommunens eierstyring.

Vi har undersøkt om kommunens eierskapsmelding er i samsvar med kommuneloven og om eierstyringen er i samsvar med lovkrav, eierskapsmeldingen og KS anbefalinger om samordning, styringsdialog og styrevalg.

Kommunen har ikke oppfylt kommunelovens krav om at kommunestyret skal vedta en eierskapsmelding i løpet av perioden. Kommunens eierskapsmelding fra 2018 er ikke fullt ut samsvar med kommunelovens krav.

Drangedal kommune har ikke vedtatt noen eierskapsmelding i valgperioden 2019-2023. Dette er ikke i samsvar med kommuneloven § 26-1, som sier at kommunestyret selv i hver valgperiode skal vedta eierskapsmelding for kommunen.

Eierskapsmeldingen fra 2018 inneholder prinsipper for kommunens eierskap. Det er i tråd med kravet i kommuneloven §26-1.

Ifølge kommuneloven § 26-1 skal eierskapsmeldingen inneholde en beskrivelse av kommunens *formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene*. Eierskapsmeldingen inneholder ikke oppdatert liste over selskap kommune har eierinteresser i. Kommunen har heller ikke beskrevet kommunes formål med eierskapet i de enkelte selskapene.

Av kommuneloven § 4-1 går det frem at kommunen aktivt skal informere om egen virksomhet og om virksomhet som andre rettssubjekter utfører på vegne av kommunen. Det skal også legges til rette for at alle skal få tilgang til slik informasjon. Etter vår vurdering er ikke informasjonen om eierskapsmeldingen og kommunens eierskap lett tilgjengelig for kommunens innbyggere og eventuelle andre interesserte.

Det er viktig å skape åpenhet om hvilke roller enkeltpersoner i kommunen og kommunens selskaper har. Registrering i KS styrevervregister er ett tiltak for å skape åpne forhold. Det er positivt at kommunens politikere og ansatte er registrert i KS styrevervregister.

Kommunens eierstyring er bare delvis i samsvar med KS sine anbefalinger om samordning, styringsdialog og styrevalg

Våre undersøkelser viser at kommunens eierskapsmelding på enkelte områder ikke er i samsvar med KS anbefalinger om samordning, eierstyring og kontroll. Kommunen/selskapene har likevel på noen områder hatt en praksis som er i tråd med KS anbefalinger.

I eierskapsmeldingen bør kommunen gi føringer om å vedtektsfeste bruk av valgkomite, bruk av numeriske varamedlemmer i styrer og hensiktsmessige innkallingsfrister til generalforsamlinger og representantskapsmøter. Videre bør en i eierskapsmeldingen være mer konkret på praksisen med eiermøter, og på hvilken måte styringsdokument skal evalueres og revideres. Etter vår vurdering bør kommunen også omtale konserndannelse i eierskapsmeldingen, og blant annet ta stilling til om selskaper skal kunne danne konsern, og hvilke eierstyringsprinsipper som skal gjelde for eierstyring i konsern.

KS anbefaler at det etableres forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyret og eierorganet, og at dette forankres i eierskapsmeldingen. Kommunens eierskapsmelding er ikke entydig på hvordan denne kommunikasjonen skal være. Dette bør utformes på en slik måte at man får en forutsigbarhet i prosessene for eierstyring.

For å sikre klare føringer fra kommunestyre/-formannskap til eierrepresentanten, bør innkallinger til generalforsamlinger og representantskap behandles som ordinære saker i ønsket organ i kommunen før møte i eierorganet, og ikke kun som referatsaker. Ved å behandle innkallinger som en ordinære saker, vil kommunestyre/formannskap kunne gi instruksjoner til kommunens representant i eierorganet.

Vi ser også at kommunen i noen tilfeller ikke sørger for å følge opp krav og forventninger i egen eierskapsmelding. Dette gjelder f.eks. årlig rapportering til kommunestyret om selskapene, og det at protokoller fra møter i eierorganet ikke er lagt fram som referatsaker i formannskapet.

Anbefalinger

Vi anbefaler kommunen å

- vedta en eierskapsmelding i samsvar med kravene i kommuneloven, helst tidlig i valgperioden
- sørge for større åpenhet rundt kommunens eierskap
- sørge for at ny eierskapsmelding samsvarer med ønsket praksis for eierstyring, og er vurdert opp mot KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og styring

Bakgrunn, grunnlag og metode

Våre vurderinger og anbefalinger bygger på krav i kommuneloven og KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll.

Skien 22. november 2023

1. Innledning

1.1. Kontrollutvalgets bestilling

Eierskapskontrollen er bestilt av kontrollutvalget i Drangedal kommune i sak 12/23. Prosjektplanen ble vedtatt i sak 23/23. Bestillingen er i tråd med kommunens plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Reglene om eierskapskontroll står i kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav d, jf. § 23-4 og § 24-2, og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

1.2. Problemstilling og kriterier/revisjonskriterier

Rapporten handler om følgende problemstillinger:

- 1. Har kommunen en eierskapsmelding i samsvar med kommunelovens krav?**
- 2. Er kommunens eierstyring i samsvar med KS sine anbefalinger om samordning, styringsdialog og styrevalg?**

Det er gjort endringer i problemstillingene etter kontrollutvalgets bestilling. Endringene er kun strukturelle, og endrer ikke innholdet i og omfanget av kontrollen.

Kriteriene¹ i denne eierskapskontrollen er hentet fra kommuneloven, IKS-loven, aksjeloven og KS anbefalinger om eierstyring. Kriteriene framgår under hver problemstilling nedenfor.

1.3. Avgrensing

Vi har vurdert kommunens oppfølging av sine eierskap i perioden 2021-2023. I gjennomgangen av styrevalg har vi tatt utgangspunkt i det siste valget av styremedlemmer.

1.4. Metode og kvalitetssikring

I all hovedsak er datagrunnlaget i rapporten hentet fra kommunens eierskapsmelding og saker i formannskap/kommunestyre. Vi har gjort søk på kommunen hjemmesider og i KS styrevervregister. Vi har fått tilgang til ulike former for styringsdokumenter i selskapene og innkallinger/protokoller til generalforsamlinger og representantskapsmøter. Vi har også fått skriftlig informasjon fra lederne i de fire selskapene som er omfattet av undersøkelsen:

- Drangedal Energi Holding AS
- Drangedal produkter AS
- Indre Agder og Telemark Avfallsselskap IKS (IATA)
- Grenland Brann og redning IKS

¹ Med utgangspunkt i problemstillingen(e) skal revisor etablere kriterier, jf. RSK 002 pkt. 14. Kriterier er de krav, normer og/eller standarder som utøvelsen av eierskapet skal vurderes opp mot.

Eierskapskontrollen er gjennomført av forvaltningsrevisor Dag Oftung, med Kirsti Torbjørnson som oppdragsansvarlig.

Det står mer om metode og tiltak for kvalitetssikring i vedlegg 2 til rapporten.

1.5. Uttalelser fra eierrepresentant og selskap

Rapporten er sendt til uttalelse til kommunen v/ eierrepresentant og selskapene, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 14. Kommunen v/rådmannen har uttalt seg. Det har ikke kommet uttalelser fra selskapene. Uttalelsen fra kommunen har ikke ført til endringer i rapporten. Uttalelsen ligger i vedlegg 1.

2. Problemstilling 1 - Krav til eierskapsmelding

Har kommunen en eierskapsmelding i samsvar med kommunelovens krav?

2.1. Kontrollkriterier

Det følger av kommuneloven § 26-1 at kommunestyret minst en gang i valgperioden skal vedta en eierskapsmelding:

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a) *kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring*
- b) *en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i*
- c) *kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.*

Eierskapsmeldingen skal minimum inneholde kommunens prinsipper for eierstyring, gi en oversikt over selskap, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i, og angi kommunens formål med sine eierinteresser.

Av kommuneloven § 4-1 går det frem at kommunen aktivt skal informere om egen virksomhet og om virksomhet som andre rettssubjekter utfører på vegne av kommunen. Det skal også legges til rette for at alle skal få tilgang til slik informasjon.

På dette grunnlaget har vi utledet følgende kontrollkriterier:

- **Kommunestyret skal behandle kommunens eierskapsmelding i hver valgperiode**
- **Kommunens eierskapsmelding skal minimum gi informasjon om**
 - **kommunens eierskapsprinsipper**
 - **oversikt over kommunens eierskap**
 - **kommunens formål med eierskap i virksomhetene**
- **Eierskapsmeldingen og informasjon om eierskapet skal være lett tilgjengelig for befolkningen**

2.2. Eierskapsmelding – kommunelovens krav - data

Behandling av eierskapsmeldingen

Kommunens siste eierskapsmelding er fra oktober 2018 (KS-sak 79/18).

Det foreligger ingen eierskapsmelding som er behandlet/vedtatt av kommunestyret i inneværende valgperiode (2019-2023).

Kommunedirektøren sier at han vil legge fram forslag til ny eierskapsmelding i den kommende valgperioden (2024-2027), men det er ikke bestemt når i perioden dette vil skje.

Krav til minimumsinformasjon

Eierskapsprinsipper

I eierskapsmeldingen fra 2018 er det vist til de prinsipper som skal gjelde for kommunens eierskap. Innledningsvis finner vi dette:

Før et selskap/interkommunalt selskap e.l. blir dannet skal det analyseres nøye hva eier ønsker å oppnå ved å opprette eller være deleier i et selskap fremfor en tradisjonell kommunal etatsorganisering. Hovedbegrunnelsen bør være at man ønsker å oppnå noe mer, eller få tilgang til noe nytt som man ikke oppnår innenfor egen drift- og forvaltning. Det kan eksempelvis være muligheter for mer forretningsmessig drift eller utfordrende konkurranseforhold, ønske om mer kostnadseffektiv tjenesteproduksjon og oppgaveløsning, endringer i rammebetingelser og/eller lovverk, og rene kommunalpolitiske hensyn

Videre følger omtale av disse temaene:

- roller
- grunnlag for godt offentlig eierskap
- eier/kommunen skal fremme sine interesser gjennom generalforsamling og representantskap
- informasjon/rapportering i politiske organ

Oversikt over kommunens eierskap

En oversikt over kommunale foretak, selskap og interkommunale samarbeid som Drangedal kommune var involvert i, lå som vedlegg til eierskapsmeldingen fra 2018. Listen inneholdt kun navn og organisasjonsform:

Navn	Selskapsform
Drangedal E-verk KF	Kommunalt foretak
Drangedal Kraft KF	Kommunalt foretak
Drangedal Produkter AS	Aksjeselskap
Visit Telemark AS	Aksjeselskap
Telemark Kommunerevisjon IKS	Interkommunalt selskap
Agder og Telemark Kontrollutvalgssekretariat IKS	Interkommunalt selskap
IATA IKS	Interkommunalt selskap
Vekst i Grenland IKS	Interkommunalt selskap
IKA Kongsberg (interkommunalt arkiv)	Interkommunalt selskap
Grenlandssamarbeidet	Samarbeid / avtale - Grenland
Arbeidsgiverkontrollen i Grenland – AIG	Samarbeid / avtale - Grenland
Miljørettet Helsevern i Grenland	Samarbeid / avtale - Grenland
Grenlandskommunenes Innkjøpsenhet GKI	Samarbeid / avtale - Grenland
Vestmar Barnevernstjeneste (Samarbeid med Kragerø)	Samarbeid / avtale - Kragerø
Samarbeid med Kragerø på jord, skog og vilt	Samarbeid / avtale - Kragerø
Krisesenteret i Telemark	Samarbeid – Telemark/Skien
Grenland Friluftsråd	Samarbeid / avtale
Vestmar Bedriftshelsetjeneste	Medlem i Stiftelse
Drangedal Boligstiftelse	Medlem i Stiftelse
Mjølås Boligstiftelse	Medlem i Stiftelse
Felles skatteoppkrever	Samarbeid/avtale med Kragerø
Felles legevakt	Samarbeid/avtale med Kragerø
Felles kommuneoverlege	Samarbeid/avtale med Bamble og Kragerø
Telemark Interkommunale Næringsfond	Samarbeid/avtale
Vest-Telemark Næringsbygg AS	Samarbeid/avtale

I eierskapsmeldingen fra 2018 heter det at:

Av praktiske hensyn legges denne oversikten som vedlegg til selve Eierskapsmeldingen. Kommunens eierskap, medeierskap i ulike selskaper kan være i bevegelse, og det vil derfor være lettere å behandle denne oversikten som et «levende» dokument der kommunens medvirkning og eiersits løpende kan endres og oppdateres uten formell behandling av selve «eierskapsmeldingen». Uansett vil naturligvis endringer i kommunale eier- og medeierskap måtte enkeltvis behandles av kommunestyret, som igjen vil være gjenstand for oppdatering av oversikten. Vedlagte oversikt vil senere bli komplettert med «formål» og «eierandel» for de ulike selskapene

Oversikten som vi har fått tilsendt er ikke oppdatert siden 2018. Det er f.eks. selskap som har endret organisasjonsform (Drangedal Everk), selskap som er avviklet (Vekst i Grenland) og det er kommet til nye selskap (Grenland Brann og Redning).

Kommunen lager en oversikt som viser kommunens eierandeler i ulike selskap i forbindelse med regnskapsavslutningen. I note 6 til årsregnskapet for 2022² står denne oversikten over kommunens aksjer og andeler i ulike selskap:

Selskapets navn	Bokført beløp	Endring fra forrige år	Markedsverdi	Eierandel	Stemmeandel	Kapital
Innskudd KLP	15 683 123	953 240				
Egenkapitalandeler i Drangedal Sparebank	4 252 500	4 252 500		6,26781 %	6,26781 %	4 252 500
AL Biblioteksentralen	1					
Andel Studentbyen på Sogn	1					
Aksjer i Vest-Telemark Næringsbygg AS	1			4,2 %	4,2 %	5 096 124
Aksjer i Attføringssenteret i Rauland AS	1			0,2 %	0,2 %	1 049 000
Andeler i Stiftelsen Sauherad Samtun	0					
Aksjer i Drangedal Produkter AS	1			100 %	100 %	100 000
Vekst i Grenland IKS	0			3 %	3 %	
Andel i Telemark Interkommunale Næringsfond	1			0,3 %		5 300 000
Innskudd i Orreveien Borettslag	125 000			12,5 %	12,5 %	
Innskudd i Mjølåsén Borettslag	290 000			33,3 %	33,3 %	
Andeler i Telemarkreiser AL	0			1 %	1 %	
Andeler i Drangedal Nærradio BA	1			6,9 %	6,9 %	
Andeler i Opplæringskontoret for Transportfag Telemark BA	1					
Andeler i Indre Agder Og Telemark Avfallsselskap IKS	0			29,8 %	25 %	500 000
Andeler i Vestfold og Telemark Revisjon IKS	0					
Andel i Telemark Kontrollutvalgsekretariat IKS	21 500			3,5 %		500 000
Drangedal Energi Holding AS	60 000			100 %	100 %	30 080 000
Totalt	20 432 131					

Formål med eierskap i virksomhetene

Oversikten over foretak, selskap og samarbeid inneholder ingen beskrivelse av formålet med kommunens eierskap i de enkelte selskapene/samarbeidene.

² Vedtatt i kommunestyret 15. juni 2023 (sak 26/23)

Kommunen har imidlertid vedtatt egne eierstrategier for selskapene Drangedal Energi Holding AS³ (Drangedal Energi) og Indre Agder og Telemark Avfallsselskap IKS⁴ (IATA).

Åpenhet og tilgjengelighet

I eierskapsmeldingen fra 2018 finner vi dette om åpenhet:

Det skal være åpne forhold rundt kommunen sitt eierskap:

- *Offentlighet i kraft av offentlighetsloven skal være et prinsipp.*
- *Det skal være åpne forhold knyttet til valg av styremedlemmer og representanter til generalforsamling og representantskap.*
- *Trygg og sikker habilitetsvurdering ved utvelgelse av representanter til generalforsamling og representantskap. Her har kommunal valgnevnd spesielt ansvar for å vurdere habilitet ved forslag til kommunestyret. Det presiseres at kommunens valgnevnd har oppgaver knyttet til valg av eierrepresentanter, og ikke til valg av styremedlemmer. I selskap med flere eiere bør selskapene ha sine egne valgnevnder).*
- *Det skal være åpne forhold rundt godtgjøring knyttet til eierskapsrepresentasjon.*
- *Det er krav til registrering i «styrevervregisteret».*

På Drangedals nettside www.drangedal.kommune.no legger kommunen ut informasjon til innbyggere og andre interesserte. På forsiden ligger det faner for tjenesteområder, aktuelle nyheter og kontaktinformasjon. Det er et eget søkefelt for å søke med fritekst.

Vi fant ingen generell informasjon om kommunens eierskap under noen av fanene som ligger på kommunens nettside. Vi har gjort noen søk i fritekstfeltet for å se om eierskapsmeldingen ligger tilgjengelig for publikum:⁵

Søkeord	Resultat
«Eierskapsmelding»	Vi fikk to treff med dette ordets som søkeord. De to treffene gjaldt kommunens budsjett/økonomiplaner for 2022-2025 og 2023-2026, der det i begge tilfellene var vist til kommunens eierskapsmelding
«Eiermelding»	Ingen resultat kom opp med bruk av dette søkeordet
«Eierskap»	Det kom opp ti forekomster som inneholdt dette ordet, men ingen var knyttet til kommunens eierskapsmelding

³ K-sak 26/21

⁴ K-sak 42/23

⁵ Søk foretatt 16. august 2023

Et søk med søkeordene «*eierskapsmelding Drangedal kommune*» på Google gav heller ingen resultat.

KS' styrevervregister er et webbasert register som skal gi oversikt over folkevalgte, lederes og styremedlemmers verv og økonomiske interesser.⁶ Registeret er gratis og åpent for allmennheten. Registeret er opprettet for å styrke kommunesektorens omdømme, er det viktig å skape åpenhet om hvilke roller enkeltpersoner i kommunen, fylkeskommunene eller kommunale selskaper har. På kommunens nettsider finner vi ikke lenke til KS sitt styrevervregister. Ved søk i selve registeret finner vi imidlertid at kommunens folkevalgte og ansatte (i lederposisjoner) er registrert der.

Vi har foretatt noen stikkprøver for å se om personer som er registrert med styreverv i Brønnøysundregisteret er registrert i KS sitt styrevervregister under Drangedal kommune.⁷ Vi undersøkte syv selskap der Drangedal kommune har eierinteresser. I fire av disse selskapene var det i Brønnøysundregisteret til sammen registrert elleve folkevalgte/ansatte personer fra kommunen. Ni personer hadde registrert vervet i KS sitt styrevervregister, mens to ikke hadde registrert vervene.

Vi har videre undersøkt om selskap kommunen har eierinteresser i er registrert i KS sitt styrevervregister. Som det går fram av oversikten under er det ingen av selskapene som er registrert i styrevervregisteret:

Selskap	Registrert i styrevervregisteret
Drangedal Energi Holding AS	Nei
Drangedal Produkter AS	Nei
Mjelkåsen borettslag	Nei
Indre Agder og Telemark avfallsselskap IKS	Nei
Orreveien borettslag	Nei
Drangedal Nærradio	Nei
Drangedal Sparebank	Nei
Vest-Telemark næringsbygg AS	Nei
Grenland Brann og redning IKS	Nei
Telemarkreiser AL	Nei
Attføringscenteret i Rauland AS	Nei

⁶ <https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/etikk/ks-styrevervregister/>

⁷ Mer om stikkprøvekontrollen er beskrevet i metodekapittelet

2.3. Revisors vurdering av eierskapsmeldingen

Kommunestyret skal behandle kommunens eierskapsmelding i hver valgperiode

Drangedal kommune har ikke vedtatt noen eierskapsmelding i valgperioden 2019-2023. Dette er ikke i samsvar med kommunelovens § 26-1, som sier at kommunestyret selv i hver valgperiode skal vedta eierskapsmelding for kommunen. For å ivareta kravet bør kommunen vedta en eierskapsmelding i perioden for 2023-2027. I og med at eierskapsmeldingen skal være førende for eierstyringen, er det etter vår vurdering hensiktsmessig å vedta den tidlig i perioden.

Kommunens eierskapsmelding skal minimum gi informasjon om

- **kommunens eierskapsprinsipper**
- **oversikt over kommunens eierskap**
- **kommunens formål med eierskap i virksomhetene**

Eierskapsmeldingen fra 2018 inneholder prinsipper for kommunens eierskap. Det er i tråd med kravet i kommuneloven §26-1.

Med eierskapsmeldingen fra 2018 fulgte en liste over de selskap og samarbeid kommunen var involvert i. Listen skulle ifølge eierskapsmeldingen være et «levende dokument» og oppdateres i tråd med eventuelle endringer. Kommunen har ikke oppdatert listen over selskap kommune har eierinteresser i.

Kommunen har heller ikke beskrevet kommunes formål med eierskap i de enkelte selskapene. Ifølge kommuneloven § 26-1 skal eierskapsmeldingen inneholde en beskrivelse av kommunens *formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene*. For å ivareta kravet i kommuneloven, må kommunens formål med eierskapet i de enkelte selskap beskrives i eierskapsmeldingen.

Eierskapsmeldingen og informasjon om eierskapet skal være lett tilgjengelig for befolkningen

Etter vår vurdering er ikke informasjonen om eierskapsmeldingen og kommunens eierskap lett tilgjengelig for kommunens innbygger og eventuelle andre interesserte. Vi mener kommunen bør sikre at denne informasjonen finnes oppdatert og lett tilgjengelig for publikum.

Det er viktig å skape åpenhet om hvilke roller enkeltpersoner i kommunen og kommunens selskaper har. Registrering i KS styrevervregister er ett tiltak for å skape åpne forhold. Det er positivt at kommunens politikere og ansatte i all hovedsak er registrert i KS styrevervregister.

Et stort flertall av selskapene kommunen har eierinteresser i imidlertid er ikke registrert i styrevervregisteret. Kommunen bør gjennom sin eierstyring vurdere å stille krav om at også selskap kommunen har eierinteresser skal registrere sine styremedlemmer i styrevervregisteret, slik KS anbefaler. Det vil være naturlig at en slik føring også kommer til uttrykk i eierskapsmeldingen.

3. Problemstilling 2 – kommunens eierstyring

Er kommunens eierstyring i samsvar med KS sine anbefalinger om samordning, styringsdialog og styrevalg?

3.1. Kontrollkriterier

Kommunesektoren interesseorganisasjon, KS, har utarbeidet 21 anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll. Anbefalingene er anerkjente prinsipper for eierstyring. Hensikten med anbefalingene er å bidra til kunnskap om eierskapsoppfølging, og formidle hva som bør på plass for å få til en god eierstyring av selskaper og foretak.

Blant KS-anbefalingene har vi valgt ut anbefalinger som er relevante for å undersøke samordning, styringsdialog og styrevalg, som er sentrale forutsetninger for god eierstyring.⁸ Vi har undersøkt om følgende anbefalinger er ivaretatt i eierskapsmeldingen, og om de følges av kommunen:

KS anbefaling	KS sin utdyping av anbefalingene
4 Utarbeide en årlig eierskapsmelding eller rapport om selskapene for kommunestyret.	I anbefalingen pekes det på at kommunestyret bør få årlig rapportering om selskapene. Dette kan ta form av eiermeldinger eller som enklere rapportering på økonomi, spesielle saker m.m. Det bør også utarbeides en felles eierskapsmelding med andre medeiere hvis kommunen eller fylkeskommunen er medeier i flere selskaper sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner. En slik eierskapsmelding vil sikre felles føringer fra eierne der det er mulig
5 Revidere styringsdokumenter og avtaler jevnlig	Kommunestyret skal utarbeide og bør jevnlig revidere styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet.
6 Holde jevnlig eiermøter	Det bør jevnlig gjennomføres eiermøter ⁹ for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet.
7 Sentrale folkevalgte bør oppnevnes som representanter i eierorganet	Avhengig av selskapets formål anbefales det, som en hovedregel, at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskapets eierrepresentanter i eierorganet. For selskapsformene AS og IKS bør det etableres forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyret eller fylkestinget og eierorganet som forankres i eierskapsmeldingen. Slik sikrer man engasjement, debatt og reell politisk avklaring av eierorganets myndighet.

⁸ Se KS-Folkevalgtprogram 2019-2023 *Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll* for fullstendig tekst knyttet til hver anbefaling. [Anbefalinger-om-eierskap-F41-web.pdf \(ks.no\)](#)

⁹ KS definerer slike eiermøter som et møte mellom eiere, styret og daglig leder for selskapet. Dette er ikke et lovregulert møte og er en uformell arena. All eierstyring skal formelt skje i representantskapet eller generalforsamlingen.

8 Sørge for bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter	Bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter bør tas inn i vedtektene, slik at det tas hensyn til kommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker.
9 Sørge for god sammensetning og kompetanse i styret	Gjennom selskapets eierorgan bør eier sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset det enkelte selskapets formål og virksomhet. Selskapet bør sikre opplæring av styremedlemmene.
10 Vedtektsfeste bruk av valgkomite ved styreutnevnelser	Det bør fastsettes i vedtektene eller selskapsavtalen at valg av styrer bør skje ved bruk av valgkomite. Det bør lages retningslinjer som regulerer komiteens arbeid.
11 Sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styrene	Uavhengig av organisasjonsform bør eierorganet tilstrebe balansert kjønnsrepresentasjon i styret. Kjønnsbalansen bør sikres både blant de faste medlemmene til styret og blant varamedlemmene.
12 Lage rutiner for å sikre nødvendig kompetanse i selskapsstyrene	Eier bør anbefale styret å jevnlig vurdere egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet. Styret bør etablere rutiner for å sikre nødvendig kompetanse.
13 Som hovedregel bør styremedlemmer i morselskapet ikke sitte i styrene i datterselskaper	Styremedlemmer i morselskapet bør som hovedregel ikke sitte i styret til et datterselskap. Dette er viktig for å unngå rolleblanding og å unngå inhabilitet. Det må også tas hensyn til at den styrekompetansen som trengs i de respektive selskap innen konsernet kan være ulik.
14 Oppnevne numeriske vararepresentanter	Det anbefales at det oppnevnes numeriske varamedlemmer til styret i selskaper. Ordningen med numeriske varamedlemmer sikrer kontinuitet og kompetanse i styret.

I lovverket er det krav om kjønnsrepresentasjon i kommunalt eide selskaper. I IKS-loven §10 kreves balansert kjønnsrepresentasjon i styrene. Videre følger det av kommuneloven § 21-1 at aksjeloven § 20-6 (om representasjon av begge kjønn i styrer) skal gjelde for selskap der kommuner og fylkeskommuner eier minst to tredjedeler av aksjene i selskapene.

Begge kjønn være representert på følgende måte

1. Har styret to eller tre medlemmer skal begge kjønn være representert
2. Har styret fire eller fem medlemmer skal hvert kjønn være representert med to.
3. Har styret seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre
4. Har styret ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har styret flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent
5. Reglene i nr. 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer

Ansattvalgte styremedlemmer skal ikke telle med, og faste medlemmer og varamedlemmer skal telles hver for seg.

På dette grunnlaget har vi utledet følgende kontrollkriterier:

Kommunens eierstyring bør være i samsvar med KS sine anbefalinger om samordning, styringsdialog og styrevalg:

- samordning av eierskap med andre eierkommuner
- årlig rapportering til kommunestyret om selskapene
- jevnlig revidering av styringsdokumenter og avtaler
- holde jevnlig eiermøter
- oppnevne sentrale folkevalgte som representanter i eierorganet
- sørge for forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyret og eierorganet
- sikre tilstrekkelig innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter
- ha tiltak for å sikre god sammensetning og kompetanse i styret (kompetanse, kjønnsbalanse og styreevaluering)
- sikre bruk av valgkomite ved styreutnevnelser
- unngå å ha samme styremedlemmer i morselskapet som i styrene i datterselskaper
- oppnevne numeriske varamedlemmer

3.2. Samordning av eierskap med andre eierkommuner (KS anbefaling 4)

Fakta

Drangedal kommune eier enkelte selskap sammen med andre kommuner, blant annet avfallsselskapet IATA og Grenland Brann og redning IKS, som er med i vårt utvalg. I eierskapsmeldingen finner vi ingen omtale av hvordan kommunen skal sikre felles føringer fra eierne til slike selskap, men Drangedal og de andre eierkommunene har vedtatt felles eierstrategier for disse to selskapene:

- Eierstrategi for Grenland brann og redning IKS (Sak 20/22) - felles for alle eierkommunene, med tilsvarende vedtak i de andre eierkommunene.¹⁰
- Eierstrategi for IATA IKS (sak 42/23) – felles for alle eierkommunene, med tilsvarende vedtak i de andre eierkommunene.¹¹

¹⁰ Eierkommuner er i tillegg til Drangedal; Bamble, Kragerø, Skien og Porsgrunn

¹¹ Eierkommuner er i tillegg til Drangedal; Nissedal, Nome og Åmli

Vi har ikke fått informasjon om at felles eierstrategi er vurdert eller vedtatt for andre selskap kommunen er medeier i.

Revisors vurdering

Det er positivt at kommunen har fått utarbeidet felles strategier for sentrale selskap som de eier sammen med andre. Kommunen bør vurdere å omtale i eierskapsmeldingen hvordan en skal sikre samordning.

3.3. Styringsdialog

3.3.1. Årlig rapportering om selskapene (KS anbefaling 4)

Fakta

Eierskapsmeldingen skal vedtas minst en gang i løpet av valgperioden jf kommuneloven § 26-1. KS peker i sine anbefalinger på at det kan være hensiktsmessig at kommunestyret får en rapport om selskapene hvert år om økonomi, spesielle saker m.m. Videre anbefaler KS at det utarbeides en felles eierskapsmelding med andre medeiere, dersom kommunen eier selskapene sammen med andre kommuner. Slike eierskapsmeldinger vil sikre felles føringer fra eierne der det er mulig.

Siden Drangedal kommune ikke har vedtatt noen eierskapsmelding i valgperioden 2019-2023 er det eierskapsmeldingen fra 2018 som gjelder. I eierskapsmeldingen fra 2018 er det lagt opp til at selskapenes årsmelding, regnskap og revisjonsberetning skal legges frem for kommunestyret. Formannskapet skal få innkallinger til og protokoller fra generalforsamlinger og representantskapsmøter.

Vi har gått gjennom alle kommunestyremøtene som er gjennomført i perioden 1. januar 2021- juni 2023. Det er i denne perioden ikke lagt fram noen årsmeldinger, regnskap eller revisjonsberetninger for de selskapene vi har med i undersøkelsen.

Vi fant heller ikke at protokoller fra representantskapsmøter eller generalforsamlinger i de fire selskapene var lagt fram for formannskap eller kommunestyret i perioden 2021-2023.

Kommunedirektøren sier at formannskapet, som er generalforsamling for de to aksjeselskapene Drangedal Energi og Drangedal produkter, holdes orientert gjennom generalforsamlingene. Ved flere anledninger har også selskapene vært invitert til å orientere muntlig i kommunestyret.

Revisors vurdering

Eierskapsmeldingen har krav om at årsmelding, regnskap og revisjonsberetning skal legges frem for kommunestyret og at protokoller fra generalforsamlinger og representantskapsmøter legges fram for formannskapet. Dette er i tråd med anbefalingene fra KS.

Vå undersøkelse vi ser at kravene i eierskapsmeldingen har ikke vært fulgt de siste tre årene. Kommunen bør sørge for at eierskapsmeldingen beskriver ønsket praksis, og at saksgangen er i samsvar med eierskapsmeldingen.

3.3.2. Revidering av styringsdokumenter og avtaler (KS anbefaling 5)

Fakta

I eierskapsmeldingen er det vist til at det skal foreligge dokument som er styrende for selskapene kommunen har eierskap i:

Det skal foreligge «eieravtale/selskapsavtale» som viser forholdet mellom eiere, og hvilken tjenesteportefølje selskapet skal ha. Eventuelt behov for administrative støttetjenester fra eierkommunen(e) må komme frem i selskapsavtalen.

Kommunen skal sette mål for selskapene. Målene kan være av forretningsmessig og/eller samfunnsmessig karakter. Målformuleringene kan også omfatte effektiviseringsmål.

Eierskapsmeldingen omtaler ikke på hvilken måte disse dokumentene skal revideres eller på annen måte tas opp til vurdering.

Vi har innhentet informasjon om når aktuelle styringsdokumenter i de fire selskapene i vårt utvalg er vedtatt, eventuelt sist oppdatert.

Selskap	Type styringsdokument	Dato
Drangedal Energi AS	Vedtekter	Sist revidert 28. juni 2022
	Eierstrategi	Vedtatt 6. mai 2021
IATA IKS	Selskapsavtale	Siste endret 27. april 2022
	Felles eierstrategi	Vedtatt 1. november 2022
Grenland Brann og Redning IKS	Selskapsavtale	Vedtatt 1. januar 2023
	Felles eierstrategi	Vedtatt 3. mai 2022
Drangedal produkter AS	Vedtekter	Sist revidert 15. desember 2016

Som vi ser, har kommunen forholdsvis nylig vedtatt eierstrategier for tre av selskapene.

Drangedal produkters vedtekter er sist revidert i 2016.

Revisors vurdering

De ytre rammene som selskapenes styre og administrasjon skal operere innenfor, består av eierskapsmeldingen, selskapsavtale/vedtekter m.m. trukket opp av eierne. Det er også utarbeidet

eierstrategier for de mest sentrale selskapene. Det er viktig at kommunen har et bevisst forhold til disse styringsdokumentene.

Kommunens eierskapsmelding har krav om at det skal foreligge avtaler som regulerer styringen av selskapene. Vi mener eierskapsmeldingen også bør omtale hvordan man vil sikre at de aktuelle styringsdokumentene blir gjennomgått for å sikre justering/revisjon ved behov.

Vedtektene for aksjeselskaper, og selskapsavtalen for IKS, regulerer viktige sider ved selskapenes og det kommunale foretakets rettsforhold. Formålet med vedtektene er å regulere og avklare forholdet mellom eierne og mellom eierne og selskapet, eller interne forhold i virksomheten.

Dersom vedtektene/selskapsavtalen kun regulerer de forholdene som er nødvendig (minstekrav) etter den aktuelle selskapsloven, kan det noen ganger være hensiktsmessig å utarbeide andre styringsdokumenter. Kommunen kan ha strategi- og styringsdokumenter som alle selskapene må forholde seg til, for eksempel en generell miljøpolicy, åpenhetsprofil eller mål om lokale utviklingstiltak som selskapene skal bidra til å realisere.

Med unntak av Drangedal Produkter har selskapene forholdsvis nylig vedtatte eierstrategier. Det er i tråd med KS anbefaling om å ha oppdatert styringsdokument. For Drangedal produkter kan det være hensiktsmessig for kommunen å gjøre en vurdering av om vedtektene trenger revisjon. Vi har i kap. 3.3.6 f.eks. pekt på den korte innkallingsfristen til generalforsamlingen.

3.3.3. Jevnlige eiermøter (KS anbefaling 6)

Fakta

Eierskapsmeldingen omtaler eiermøter slik:

Eierne har noen ganger behov for mer uformelle diskusjoner, informasjonsutveksling o.l., uten å fatte formelle vedtak. Slike diskusjoner kan gjennomføres i form av eiermøte. Ved gjennomføring av slike møter bør det klargjøres at møtet bare er en arena for å diskutere strategiske valg, uten forpliktende beslutninger. Eventuelle styrings- og strategivalg gjøres gjennom vedtektene, selskapsstrategien eller vedtak i eierorganet

Vi har spurt selskapene om det i perioden 2020-2023 ble gjennomført uformelle eiermøter mellom selskapene og Drangedal kommune. Svarene vi fikk følger av tabellen nedenfor:

Selskap	Avholdt eiermøter i 2020-2023?
Drangedal Energi AS	Etter eierstrategi-dokumentet fra 06.05.21 er det gjennomført flere slik møter, 5 i antall
IATA IKS	Ved flere anledninger har både daglig leder og styreleder deltatt på kommunestyre i Drangedal kommune. Protokoll for dette foreligger hos kommunen

<p>Grenland brann og redning IKS</p>	<p>Det har ikke vært gjennomført eiermøter i selskapet i perioden. Det er gjennomført kontaktmøter med kommunenes administrasjon (felles for alle eierkommunene), ett i 2021 og to nå i 2023. Tema har i hovedsak vært budsjett og budsjettprosess, samt generell informasjon om selskapet</p>
<p>Drangedal produkter AS</p>	<p>Det har i perioden vært arrangert flere møter med eier, representert ved ordfører og kommunedirektør. Tema for møtene har vært samarbeidet mellom DP og kommunen. Vedlikehold av felles bygg. Deltagere over 67 år. Samarbeidet NAV – DP</p>

Revisors vurdering

Formålet med uformelle eiermøter er at de skal bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet. Drangedal kommunes eierskapsmelding omtaler eiermøter i generelle ordelag. Etter vår vurdering kan det være hensiktsmessig med mer konkrete føringer på dette punktet. Aktuelt kan være å beskrive hvem som skal/bør delta på eiermøtene, om det bør føres referat fra eiermøtene, og hva slags dialog det eventuelt skal være med eierorganet før og etter eiermøtene.

Vi ser at selskapene har hatt møter med kommunen i ulike varianter. Etter vår vurdering er det i noen tilfeller litt utydelig hva sags status disse møtene har hatt.

All eierstyring skal formelt skje i representantskapet eller generalforsamlingen. Eiermøtene er uforpliktende for eierne og for selskapet. Det kan derfor være hensiktsmessig å dokumentere eiermøter i form av innkalling og referat slik at møtets status/mandat, hvem som er invitert/har deltatt og agenda for møtet er tydelig både før og etter møtet. Referat må gjerne legges fram som referatsak i formannskap og/eller kommunestyret

3.3.4. Sentrale folkevalgte som representanter i eierorganet (KS anbefaling 7)

Fakta

I eierskapsmeldingen fra 2018 finner vi at:

Eierrepresentanten(e) opptrer på vegne av kommunestyret og kan instrueres av formannskap/kommunestyre i alle saker

Valgte representanter skal ivareta kommunen sin interesse gjennom å delta aktivt i selskapets eierorgan

Det er ikke lagt føringer i eierskapsmeldingen på hvem som skal representere kommunen i eierorganene.

I de fire selskapene vi har med i undersøkelsen er kommunen representert slik i generalforsamling/representantskap¹²:

Selskap	Representant i generalforsamling/representantskap
Drangedal Energi AS	Formannskapet i Drangedal kommune utgjør generalforsamlingen for Drangedal Energi Holding AS
IATA IKS	Tor Peder Lone - ordfører Magnus Straume- formannskapsmedlem Stina Anlaug Sætre- varaordfører
Grenland brann og redning IKS	Tor Peder Lohne - ordfører Stina Anlaug Sætre - varaordfører Trond-Jarle Roalstad – opposisjonsleder
Drangedal produkter AS	Generalforsamlingen er det til enhver tid sittende formannskap.

Revisors vurdering

Kommunens eierskapsmelding gir ingen føringer for hvem som skal representere kommunen i selskapenes eierorgan. Eierskapsmeldingen er derfor ikke i tråd med KS anbefaling om å ha sentrale politikere i selskapenes eierorgan.

Kommunens praksis har imidlertid vært at sentral folkevalgt møter i eierorganet. Kommunen kan vurdere om denne praksisen bør komme til uttrykk i kommunens eierskapsmelding.

3.3.5. Forutsigbar kommunikasjon - kommunestyre og eierorgan (KS anbefaling 7)

Fakta

Kommunikasjonen mellom eiere og eierorganet er beskrevet flere steder i eierskapsmeldingen, først i kapitlet om roller:

Kommunens eierrolle utøves ved behandling av saker i kommunestyret før endelig vedtak i formelle eierorgan (generalforsamling i AS og representantskap i IKS). Her møter og kommunens eierrepresentant(er) med fullmakt og stemmerett

Før møte i eierorganet skal de valgte politiske representantene ved behov kunne få politiske avklaringer. Dette gjelder fortrinnsvis i saker av uvanlig art eller spesielt stor betydning. Dette skal skje i formannskapet, eventuelt at

¹² Representasjon pr 15. oktober 2023. Vi har ikke undersøkt om det har skjedd endringer etter kommunevalget i 2023

formannskapet ønsker å bringe det videre til kommunestyret. Ordfører og rådmann avgjør fortløpende i samråd hvilke saker dette vil være aktuelt.

Og videre i kapitlet om informasjon/rapportering i politiske organ:

- *Kommunens formelle eierorgan er kommunestyret. Kommunestyret har et tilsyns- og kontrollansvar for kommunens eierskap, og vedtar Eiermelding for alle de kommunale eierskap.*
- *Årsmelding, regnskap og revisjonsberetning skal legges frem for kommunestyret. Kommunestyret går i starten av ny kommunestyreperiode igjennom de selskap som kommunen ønsker selskapskontroll for.*
- *Innkalling og protokoll fra generalforsamling og representantskap skal fortløpende behandles som referatsak i formannskapet.*
- *Kommunen sine representanter i generalforsamling og representantskap, samt formannskapet, skal gjøre seg godt kjent med de ulike selskapsavtaler i kommunen.*

Oversikten nedenfor viser antall representantskap/-generalforsamlinger som er avholdt i de selskapene vi har undersøkt i perioden 2021 til 2023, og hvor mange av innkallingene til disse møtene som er lagt fram i formannskapet som referatsaker. Ingen av innkallingen er lagt fram som saker til behandling.

Selskap	Antall møter i representantskap eller generalforsamlinger	Antall innkallinger lagt fram for formannskapet
IATA IKS	5	5
Grenland Brann og redning IKS	8	8
Drangedal Energi AS	4	0
Drangedal produkter AS	3	1

Revisors vurdering

Eierskapsmeldingens bestemmelser om dialog mellom selskap og eierkommune er ikke entydige. Det står både at kommunestyret skal behandle eiersaker før møter i eierorgan, at innkallinger skal

legges fram for formannskapet som referatsaker, og at eierrepresentanten kan bringe saker inn for formannskapet, hvis de er av uvanlig art eller har særlig stor betydning. Dette bør utformes mer entydig, slik at man får en forutsigbarhet i prosessene for eierstyring.

For å sikre klare føringer fra kommunestyre/formannskap til eierrepresentanten, bør innkallinger til generalforsamlinger og representantskap behandles som ordinære saker i ønsket organ i kommunen før møte i eierorganet, og ikke kun som referatsaker. Ved å behandle innkallinger som en ordinære saker, vil kommunestyre/formannskap kunne gi instruksjer til kommunens representant i eierorganet.

For to av selskapene, IATA og Grenland Brann og Redning, har kommunen lagt fram innkallinger som referatsaker til formannskapet.

Formannskapet er generalforsamling i de to heleide aksjeselskapene, Drangedal Energi og Drangedal produkter. Kommunen har hatt en praksis der formannskapet kun har fått innkallinger til generalforsamlinger i kraft av å være generalforsamling, og ikke i kraft av å være formannskap. Den prinsipielle tilnærmingen er at formannskapet her har to roller, og at begge rollene må ivaretas.

1. Formannskapet bør behandle innkalling til generalforsamling i en ordinær sak, og gjøre vedtak om hva kommunen (eierrepresentantene) skal mene på generalforsamlingen.
2. Formannskapet settes som generalforsamling, og eierrepresentantene (formannskapet) skal målbære kommunens vedtak.

3.3.6. Innkallingsfrist til møter i selskapenes eierorgan (KS anbefaling 8)

Fakta

Innkallingsfrister bør settes slik at det tas hensyn til den tid kommunen trenger for å behandle aktuelle saker i rett organ. KS anbefaler at bestemmelser om innkallingsfrist tas inn i selskapenes vedtekter, slik at de blir bindende for selskapet. I eierskapsmeldingen finner vi følgende:

Innkallinger fra selskapets ledelse til kommunens eierrepresentanter skal være skriftlig med konkret sakliste og tidsfrister i henhold til aktuelle lover og vedtekter. Den enkelte eierrepresentant har et selvstendig ansvar for kontroll og oppfølging av dette. Tilsvarende gjelder for kontroll og kvalitetssjekk av protokoll etter møtet.

Eierskapsmeldingen gir ikke føringer for minimums innkallingsfrist i selskapenes vedtekter eller selskapsavtaler.

Vi har sjekket om det er fastsatt innkallingsfrister i vedtektene for de fire selskapene i vårt utvalg.

Selskap	Frister – innkalling til generalforsamling/representantskap
Drangedal Energi AS	Ingen krav til frist for innkalling i vedtektene
IATA IKS	«Møteinnkalling skal skje med minst fire vekers varsel»
Grenland brann og redning IKS	«Innkalling til ordinære møter skal skje skriftlig, og minst fire uker i forkant av møtet»
Drangedal produkter AS	«Ordinær generalforsamling skal holdes hvert år innen utgangen av juni mnd. og innkalles med 2 ukers varsel.

Vi har videre undersøkt om formannskapet/eller kommunestyret har fått seg forelagt innkallinger til møter i tråd med vedtektene.

IATA

Innkalling m sakliste til representantskap datert	Tidspunkt for representantskap	Tid fra innkalling til representantskap	Tidspunkt for formannskap
18. mars 2021	28. april 2021	Seks uker	27. april 2021
28. oktober 2021	24. november 2021	Fire uker	9. november 2021
10. mars 2022	27. april 2022	Syv uker	29. mars 2022
27. oktober 2022	7. desember 2022	Seks og en halv uke	29. november 2022
13. april 2023	24. mai 2023	Seks uker	2. mai 2023

Grenland Brann og redning

Innkalling m sakliste til representantskap datert	Tidspunkt for representantskap	Tid fra innkalling til representantskap	Tidspunkt for formannskap
8. september 2021	6. oktober 2021	Fire og en halv uke	28. september 2021
27. oktober 2021	24. november 2021	Fire og en halv uke	9. november 2021
23. mars 2022	29. april 2022	Fem og en halv uke	29. mars 2022
1. september 2022	30. september 2022	Fire uker	5. oktober 2022
26. oktober 2022	25. november 2022	Fem uker	1. november 2022
19. desember 2022	27. januar 2023	Seks uker	24. januar 2023
16. mars 2023	28. april 2023	Syv uker	2. mai 2023
16. august 2023	27. september 2023	Seks uker	29. august 2023

I to tilfeller har formannskapet fått innkalling til representantskapsmøte som referatsak etter at representantskapsmøtet er avholdt. Disse er i tabellen merket med rød tekst.

Drangedal produkter

Innkalling m sakliste til generalforsamling datert	Tidspunkt for generalforsamling	Tid fra innkalling til generalforsamling	Tidspunkt for formannskap
25. mai 2021	22. juni 2021	Fem uker	1. juni 2021

De øvrige to innkallingene til generalforsamlinger er ikke lagt fram for formannskapet. Fra selskapet har vi fått opplyst at innkallingen gikk ut til medlemmene i generalforsamlingen henholdsvis fire og en halv og to og en halv uke før møtene fant sted.

Drangedal Energi

Ingen av innkallingene til generalforsamlingene i Drangedal Energi er lagt fram i formannskapet. Fra selskapet har vi fått vite at innkallingen til generalforsamlingen 19. april 2023 ble sendt ut til generalforsamlingens medlemmer to uker før møtet ble avholdt. Vi har ikke fått informasjon om datoer for innkallingen til de tre tidligere generalforsamlingene.

Revisors vurdering

Eierstyring skal skje gjennom saksbehandling og vedtak i eierorganene (generalforsamlinger og representantskapsmøter). Lovbestemt innkallingsfrist for generalforsamling i aksjeselskap er en uke, for representantskap i interkommunale selskap er det fire uker. For å sikre gode beslutningsprosesser i kommunen i forkant av disse møtene, kan det være nødvendig med lenger innkallingsfrister. Mange kommuner setter innkallingsfrist til 6 uker. I kommunens gjeldende eierskapsmelding er det ikke gitt føringer om innkallingsfrister. Eierskapsmeldingen ikke er i tråd med KS anbefaling på dette punktet

IATA og Grenland Brann og Redning har vedtektsfestede innkallingsfrister som er i samsvar med IKS-lovens innkallingsfrist.

Drangedal Produkter har en innkallingsfrist på to uker i sine vedtekter, mens Drangedal Energi ikke har noen slike bestemmelser i sine vedtekter. Innkallingsfrist etter aksjeloven er en uke. Etter vår vurdering bør kommunen sørge for at vedtekten i disse to selskapene har innkallingsfrister som kan sikre tilstrekkelig tid til å behandle innkallingene i kommunen før møte.

Innkallinger til representantskapsmøter i IATA og Grenland Brann og Redning har skjedd i tråd med innkallingsfristene i egne vedtekter og IKS-loven. Det samme gjelder innkallinger til generalforsamlinger i Drangedal produkter.

3.4. Styrevalg

3.4.1. Sammensetning og kompetanse i styret (KS anbefaling 9, 11 og 12)

Her har vi sett på hvilke tiltak kommunen og selskapene har for å sikre styret god og lovlig sammensetning og kompetanse. Vi har sett på føringer for styresammensetning, kjønnsrepresentasjon og styreevaluering.

Fakta

I kommunens eierskapsmelding er det gitt slike føringer for styresammensetning:

Styrets sammensetning skal kjennetegnes av kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapets behov, egenart og formål.

Videre finner vi at:

Det bør åpnes for både politisk og administrativ representasjon ved styreutnevnelser fra eierkommunen(e).

I forbindelse med omtalen av valgkomite, står det at *reglene om kjønnsrepresentasjon skal følges*. Det er ikke nærmere omtalt hvilke regler det henvises til.

Eierskapsmeldingen har også føringer for styreevaluering:

Styrets sammensetning skal kjennetegnes av kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapets behov, egenart og formål. Styrets arbeid skal evalueres jevnlig.

I eierskapsmeldingen er det ikke angitt hvem som har ansvaret for opplæring av styremedlemmer i selskapene.

Balansert kjønnsrepresentasjon

Vi har undersøkt styresammenstingen pr. oktober 2023 i de fire selskapene som er med i undersøkelsen.

Selskap	Antall kvinner og menn i styret*	Sammensetning i tråd med regelverket?
Drangedal Energi AS	Faste - 2 kvinner – 3 menn	Ja
	Vara – 2 kvinner 1 mann	Ja
IATA IKS	Faste - 2 kvinner – 3 menn	Ja
	Vara - 3 kvinner – 1 mann	Ja
Grenland brann og redning IKS	Faste - 2 kvinner - 3 menn	Ja
	Vara - 2 kvinner - 1 mann	Ja
Drangedal produkter AS	Faste- 2 kvinner - 3 menn	Ja
	Vara - 2 kvinner – 2 menn	Ja

* Ansattvalgte styremedlemmer er ikke medregnet, jf. aksjeloven § 20-6 andre ledd.

Styreevaluering

Vi har spurt selskapene om det er gjennomført styreevaluering i selskapet.

Selskap	Gjennomført styreevaluering?
Drangedal Energi AS	Nei, vi har gjennomgått kriteriene som beskrives i eierstrategidokumentet
IATA IKS	Ja, sist utført mars 2021
Grenland brann og redning IKS	Det gjennomføres ikke jevnlig egenevaluering av styrets kompetanse, men siste styremøte før nyttår hvert år har det vært en muntlig evaluering av siste års arbeid
Drangedal produkter AS	Kjenner ikke til at styret evaluerer egen kompetanse ut over deres utdanning og jobberfaring.

Revisors vurdering

Ifølge KS bør eier, gjennom selskapets eierorgan, sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset det enkelte selskapets formål og virksomhet. Drangedal kommunes eierskapsmelding legger opp til dette.

Vi forutsetter at en med *administrativ representasjon* ikke mener administrativt ansatte i kommunen. I så fall er det en begrensing opp mot det KS-anbefaler; at det er selskapets formål og virksomhet som bør være styrende for hvem som sitter i styret. Det betyr at personer utenom kommunal sektor også bør være aktuelle for styreverv. Ellers er det viktig å være oppmerksom på mulige habilitetskonflikter i kommunen som følge av styreverv.

Vi mener kommunen i sin eierskapsmelding har fulgt opp lovkrav og KS anbefaling om kjønnsrepresentasjon. I alle fire selskapene vi har undersøkt er styresammensetningene i tråd med lovkravene.

KS anbefaler at styret gjør en egenevaluering hvert år. Kommunens eierskapsmelding sier at ... *styrets arbeid skal evalueres jevnlig*, men er ikke konkret på av hvem, hvordan og hvor ofte slike evalueringer bør finne sted, og hvordan evalueringen skal brukes.

Vår undersøkelse viser at ikke alle selskapene har jevnlig styreevaluering. Etter vår vurdering bør kommunen sørge for at systematisk styreevaluering skjer i alle selskapene. Styreevalueringen kan være et viktig innspill til valgkomiteens arbeid med å ivareta eierskapsmeldingens målsetning om at styrets sammensetning skal kjennetegnes av kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapets behov, egenart og formål.

3.4.2. Bruk av valgkomité (KS anbefaling nr. 10)

Fakta

Ifølge eierskapsmeldingen skal det *tilstrebnes å benytte valgkomité som grunnlag for styreutnevnelser.*

Vi har spurt selskapene om det ble brukt valgkomité i forbindelse med siste styrevalg. Vi fikk følgende tilbakemelding:

Selskap	Bruk av valgkomité ved siste styrevalg
Drangedal Energi	Ikke ved stiftelsen, men styret ble identisk med hva kommunestyret hadde valgt i 2019 for Drangedal Everk KF
IATA IKS	Ja, pt. så er det ordførerne i eierkommunene som danner valgkomité
Grenland brann og redning IKS	Det benyttes valgkomite ved styrevalg. Retningslinjer for valgkomitéens arbeid ble vedtatt av representantskapet i sak 02/22, 29. april 2022
Drangedal produkter	Det ble benyttet valgkomité ved siste styrevalg.

Revisors vurdering

Ifølge KS bør det fastsettes i selskapsavtale/vedtekter at valg av styre bør skje etter innstilling fra selskapets valgkomité. Drangedal kommunes eierskapsmelding legger opp til det, men det gis ikke føringer om at valgkomité skal vedtektsfestes for det enkelte selskap. Vi mener kommunen bør vurdere om eierskapsmeldingen skal omtale dette.

Med unntak av Drangedal Energi har valgkomité vært benyttet ved siste styrevalg. I eierstrategien til Drangedal Energi finner vi imidlertid at:

Generalforsamlingen utpeker valgkomité som innstiller kandidater til styret, samt forslag til styregodtgjørelser til styremedlemmene.

Neste styrevalg i Drangedal Energi er i 2024, og kommunen bør sikre at eierstrategien følges opp.

3.4.3. Ikke samme styremedlemmer i mor- og datterselskap (KS anbefaling nr. 13)

Fakta

Eierskapsmeldingen inneholder ingenting om organisering av selskap som konsern; om selskapene skal ha anledning til å etablere konsern, i hvilke tilfeller osv. Det er heller ikke gitt føringer for forholdet mellom styremedlemmer i mor- og datterselskap.

Av selskapene vi har undersøkt er det Drangedal Energi og IATA som er organisert som konsern.

Drangedal Energi Holding AS har to datterselskap De Nett AS og Drangedal Kraft AS. Begge datterselskapene er eid 100 % av morselskapet. Daglig leder i morselskapet er daglig leder i

begge datterselskapene. Det er identisk styresammensetning i morselskapet og i de to datterselskapene.

Indre Agder og Telemark Avfallsselskap IKS er 100 % eier av IATA Næring AS. Daglig leder i morselskapet er både daglig leder og styreleder i datterselskapet.

Revisors vurdering

Kommunens eierskapsmelding er ikke i samsvar med KS anbefaling på dette området.

For energikonsern er det i utgangspunktet krav om selskapsmessig og funksjonelt skille mellom nettselskap (monopolvirksomhet) og annen virksomhet.¹³ Kravet om funksjonelt skille gjelder bare for store nettselskap (over 100 000 nettkunder). Organiseringen i Drangedal Energi er derfor i samsvar med energiloven.

KS skriver i sin anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll at en bør unngå gjennomgående styrerepresentasjon i konsern for å unngå rolleblanding og dobbeltroller. Videre at det også må tas hensyn til at den styrekompetansen som trengs i de respektive selskap innen konsernet kan være ulik.

Konsernorganisering er aktuelt og til dels obligatorisk på flere områder. Etter vår vurdering bør kommunen omtale konserndannelse i eierskapsmeldingen, og blant annet ta stilling til om selskaper skal kunne danne konsern, og hvilke eierstyringsprinsipp som skal gjelde for selskapene i konsern/selskap der kommunen er direkte eller indirekte eier.

3.4.4. Numeriske vararepresentanter (KS anbefaling nr. 14)

Fakta

Eierskapsmeldingen inneholder ingenting om valg av vararepresentanter til styret i kommunens selskap/samarbeid.

Vi har undersøkt selskaperes respektive vedtekter og aksjonæravtaler. Det framkommer av disse om det skal velges numeriske eller personlige varamedlemmer til styret.

Selskap	Type varamedlem
Drangedal Energi	Personlige varamedlemmer
IATA IKS	Numeriske varamedlemmer
Grenland brann og redning IKS	Numeriske varamedlemmer
Drangedal produkter	Personlige varamedlemmer

¹³ Energiloven §§ 4-6 og 4-7.

Revisors vurdering

Lovverket regulerer ikke om det skal velges personlige eller numeriske varamedlemmer til styrer. KS skriver i sin anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll at kommunen bør benytte ordningen med numeriske varamedlemmer. Anbefalingen er gitt ut fra behovet for kontinuitet og kompetanse. Det vil si at 1. varamedlem alltid stiller ved ett fast styremedlems fravær, uansett hvem som er fraværende. 1. og 2. vara stiller dersom to faste medlemmer er fraværende osv. 1. varamedlem bør rykke opp som fast styremedlem dersom et av de faste styremedlemmene fratrer i løpet av valgperioden, og inntil neste ordinære generalforsamling/representantskapsmøte holdes.

Kommunens eierskapsmelding er ikke i samsvar med KS anbefaling på dette området.

To av selskapene vi har undersøkt har ordningen med numeriske vara, de to andre har det ikke. Vi mener kommunen bør vurdere om alle selskapene de eier skal ha ordning med numeriske varamedlemmer til styret.

4. Konklusjoner og anbefalinger

4.1. Konklusjoner

Kommunen har ikke oppfylt kommunelovens krav om at kommunestyret skal vedta en eierskapsmelding i løpet av perioden. Kommunens eierskapsmelding fra 2018 er ikke fullt ut samsvar med kommunelovens krav.

Drangedal kommune har ikke vedtatt noen eierskapsmelding i valgperioden 2019-2023. Dette er ikke i samsvar med kommuneloven § 26-1, som sier at kommunestyret selv i hver valgperiode skal vedta eierskapsmelding for kommunen.

Eierskapsmeldingen fra 2018 inneholder prinsipper for kommunens eierskap. Det er i tråd med kravet i kommuneloven §26-1.

Ifølge kommuneloven § 26-1 skal eierskapsmeldingen inneholde en beskrivelse av kommunens *formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene*. Eierskapsmeldingen inneholder ikke oppdatert liste over selskap kommune har eierinteresser i. Kommunen har heller ikke beskrevet kommunes formål med eierskapet i de enkelte selskapene.

Av kommuneloven § 4-1 går det frem at kommunen aktivt skal informere om egen virksomhet og om virksomhet som andre rettssubjekter utfører på vegne av kommunen. Det skal også legges til rette for at alle skal få tilgang til slik informasjon. Etter vår vurdering er ikke informasjonen om eierskapsmeldingen og kommunens eierskap lett tilgjengelig for kommunens innbyggere og eventuelle andre interesserte.

Det er viktig å skape åpenhet om hvilke roller enkeltpersoner i kommunen og kommunens selskaper har. Registrering i KS styrevervregister er ett tiltak for å skape åpne forhold. Det er positivt at kommunens politikere og ansatte er registrert i KS styrevervregister.

Kommunens eierstyring er bare delvis i samsvar med KS sine anbefalinger om samordning, styringsdialog og styrevalg

Våre undersøkelser viser at kommunens eierskapsmelding på enkelte områder ikke er i samsvar med KS anbefalinger om samordning, eierstyring og kontroll. Kommunen/selskapene har likevel på noen områder hatt en praksis som er i tråd med KS anbefalinger.

I eierskapsmeldingen bør kommunen gi føringer om å vedtektsfeste bruk av valgkomite, bruk av numeriske varamedlemmer i styret og hensiktsmessige innkallingsfrister til generalforsamlinger og representantskapsmøter. Videre bør en i eierskapsmeldingen være mer konkret på praksisen med eiermøter, og på hvilken måte styringsdokument skal evalueres og revideres. Etter vår vurdering bør kommunen også omtale konserndannelse i eierskapsmeldingen, og blant annet ta stilling til om selskaper skal kunne danne konsern, og hvilke eierstyringsprinsipp som skal gjelde for eierstyring i konsern.

KS anbefaler at det etableres forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyret og eierorganet, og at dette forankres i eierskapsmeldingen. Kommunens eierskapsmelding er ikke entydig på hvordan denne kommunikasjonen skal være. Dette bør utformes på en slik måte at man får en forutsigbarhet i prosessene for eierstyring.

For å sikre klare føringer fra kommunestyre/-formannskap til eierrepresentanten, bør innkallinger til generalforsamlinger og representantskap behandles som ordinære saker i ønsket organ i kommunen før møte i eierorganet, og ikke kun som referatsaker. Ved å behandle innkallinger som en ordinære saker, vil kommunestyre/formannskap kunne gi instruksjer til kommunens representant i eierorganet.

Vi ser også at kommunen i noen tilfeller ikke sørger for å følge opp krav og forventninger i egen eierskapsmelding. Dette gjelder f.eks. årlig rapportering til kommunestyret om selskapene, og det at protokoller fra møter i eierorgan ikke er lagt fram som referatsaker i formannskapet.

4.2. Anbefalinger

Vi anbefaler kommunen å

- vedta en eierskapsmelding i samsvar med kravene i kommuneloven, helst tidlig i valgperioden
- sørge for større åpenhet rundt kommunens eierskap
- sørge for at ny eierskapsmelding samsvarer med ønsket praksis for eierstyring, og er vurdert opp mot KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og styring

Litteratur og kildereferanser

Lover og forskrifter

Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) med forarbeider

Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven)

Lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper (IKS-loven)

Forskrift 17. juni 2019 nr. 904 om kontrollutvalg og revisjon

Kommunens dokumenter

Ks-79/18 Oppfølging av Eierskapskontroll – Føringer for eierskap og gjennomføring av eierstyring

Øvrige kommunestyrevedtak

Elektroniske kilder

KS Folkevalgtprogram 2019-2023 Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll.

[Anbefalinger-om-eierskap-F41-web.pdf \(ks.no\)](#)

Vedlegg

Vedlegg 1: Kommunedirektørens uttalelse

Drangedal kommune

Kommunedirektør

Vestfold Og Telemark Revisjon Iks
Postboks 311
3701 Skien

Deres ref.

Vår ref.
23/6044 - 6

Dato
22.11.2023

Eierskapskontroll Drangedal kommune - høringsutkast

På oppdrag fra kontrollutvalget har kommunerevisjonen gjennomført en eierskapskontroll med kommunens styring av sine ulike selskaper. Kommunedirektøren er i den forbindelse bedt om å uttale seg om rapporten.

Rapporten har to hovedproblemstillinger som blir undersøkt nærmere.

Den første handler om kommunens eierskapsmelding er i samsvar med lovens krav. Her blir det naturlig nok pekt på at meldingen ikke er revidert i løpet valgperioden. Det er jo utvilsomt et faktum. Grunnen til dette er at arbeidet med eierskap har vært konsentrert til arbeidet med eierstrategi for Drangedal Energi Holding AS som jo har en nye organisering etablert i denne valgperioden. Etter dette var det ikke kapasitet til å starte et arbeid med ny eierskapsmelding som kunne vedtas før utgangen av perioden. Erfaring viser at det kanskje heller ikke er formålstjenlig å vedta en ny eierskapsmelding helt i slutten av valgperioden. Slik sett er revisjonsrapporten et godt utgangspunkt for oppstart av et slikt arbeid tidlig i den nye valgperioden.

Når det gjelder revisjonskriterium 2 om vår eierstyring er i samsvar med KS sine anbefalinger, så er det grunn til å peke på at dette er generelle anbefalinger og ikke lovkrav. Vi har eierinteresser i et bredt spekter av selskaper som er svært ulike. Styringsprinsippene må derfor tilpasses det enkelte selskap.

En årlig rapportering fra de ulike selskapene er et godt forslag – i alle fall for de største og viktigste selskapene. Dette er også til dels gjennomført, men det rom for å gjøre dette på en mer formell og strukturert måte. Når det gjelder rådet om å lage felles eierskapsmelding med andre eiere dersom det er kommuner eller fylkeskommuner, så kan dette være aktuelt, men neppe for alle selskaper. Det å etablere forutsigbare kommunikasjonsformer mellom eier og de ulike selskapene er et godt forslag samtidig som det er viktig å balansere denne kommunikasjonsformen i forhold størrelse og oppgave for selskapet.

Når det gjelder forslaget om å nedfelle et krav om bruk av valgkomite så er vi usikker på om dette er formålstjenlig for alle selskapene, men for noen av de største og viktigste kan dette sikkert være fornuftig.

Det blir pekt på at sentrale folkevalgte bør oppnevnes som representanter i eierorganet (les representantskap/generalforsamling). Dette er i all hovedsak praksis i kommunen selv om det prinsippet ikke er nedfelt i eierskapsmeldingen.

Når det gjelder anbefalingen om at styremedlemmer i morselskapet ikke bør sitte i styret til datterselskapet så er det grunn til å stille spørsmål om dette er formålstjenlig for vårt største selskap. Problemstillingen ble grundig drøftet ved etableringen av Drangedal Energi Holding AS og da ble konklusjonen at en skulle gå for en slik løsning med gjennomgående representasjon. Dette er også ganske vanlig for denne type kommunalt eide energiselskap.

Alt i alt gir rapporten en grei oppskrift på videre arbeid med eierskapsstyring i kommunen. Arbeidet bør startes i løpet av 2024 eventuelt parallelt med utarbeiding av eierstrategi for Drangedal Produkter AS.

Med hilsen

Hans Bakke
kommunedirektør
35997002

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg 2: Metode og kvalitetssikring

Eierskapskontrollen startet opp ved oppstartsbrev 8. juni 2023. Oppstartsmøte ble holdt på Teams 5. oktober 2023 med kommunedirektør til stede. I møtet presenterte vi prosjektplanen med problemstillinger, kilder for kontrollkriterier og plan for gjennomføringen.

Eierskapskontroller skal gjennomføres på en måte som sikrer at informasjonen i rapporten er relevant og pålitelig. At dataene er relevante (gyldige/valide) innebærer at de beskriver de forholdene som problemstillingene omhandler. Pålitelighet (reliabilitet) handler om at innsamling av data skal skje så nøyaktig som mulig og at det ikke har skjedd systematiske feil underveis.

Vi vil nedenfor redegjøre for datagrunnlaget vårt og hvilke metoder vi har brukt for å svare på problemstillingene. Vi vil også beskrive hvilke tiltak som er brukt for å sikre dataenes relevans og pålitelighet.

Innsamling av data, relevans og pålitelighet

Datainnsamling og rapportskriving har foregått i perioden august – november 2023.

Drangedal kommune har eierskap til Vestfold og Telemark kommunerevisjon IKS og Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS) Vi er ikke uavhengige i forhold til oss selv og VETAKS, og de to selskapene derfor ikke tatt med i utvalg eller på annen måte omhandlet i rapporten.

For å undersøke problemstillingen om i hvilken grad kommunens eierskapsmelding er i tråd med KS anbefalinger har gjeldene eierskapsmeldingen vært den sentrale kilden til informasjon. Den er relevant for problemstillingen, og siden dette er en skriftlig kilde har den høy grad av pålitelighet.

Vi har gjort søk i KS syrevervregister (midten av august 2023). Dette for å undersøke om politikere og/eller ansatte i kommunen var registrert i registeret. Vi har også foretatt noen stikkprøver i registeret for å se om personer som er registrert med styreverv i Brønnøysundregisteret er registrert i KS sitt styrevervregister under Drangedal kommune. Vi undersøkte syv selskap der Drangedal kommune har eierinteresser. I fire av disse selskapene var det i Brønnøysundregisteret til sammen registrert elleve folkevalgte/ansatte personer fra kommunen. Ni personer hadde registrert vervet i KS sitt styrevervregister, mens to ikke hadde registrert vervene.

Vi har videre undersøkt om selskap kommunen har eierinteresser i er registrert i KS sitt styrevervregisteret.

For å undersøke i hvilken grad det ligger informasjon om kommunens eierskap tilgjengelig for publikum har vi søkt på kommunens nettsider og ved hjelp av Googles søkemotor. Søkene er gjort 16. august 2023. Vi har ikke undersøkt om det har skjedd endringer etter denne datoen.

For å undersøke kommunens praksis og oppfølging av egen eierskapsmelding og KS anbefalinger har vi gjennomgått saker i formannskap og kommunestyret. Videre har vi plukket ut fire av

selskapene som kommunen helt eller delvis eier. Dette er selskap som representerer viktige samfunnsområder. Vi har fått tilgang til ulike former for dokumentasjon fra de utvalgte selskapene; selskapsavtaler, stiftelsesdokument, vedtekter, innkallinger til generalforsamlinger og representantskapsmøter. Vi har også fått relevant informasjon og svar på spørsmål på e-post fra ledere i selskapene.

Vi har sjekket ut med administrasjonen at fakta i rapporten er korrekt framstilt. Videre har de fire selskapene fått rapportutkastet til gjennomsyn/faktaverifisering. Rapporten er sendt kommunen ved den som utøver eierstyringen og selskapene til uttalelse, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 14 tredje ledd. Uttalelsene ligger i vedlegg 1.

Personopplysninger

I forbindelse med denne eierskapskontrollen har vi behandlet personopplysninger som navn og e-postadresser til ansatte og politikere i kommunen, samt styreleder/daglig leder i selskapene.

Vårt rettslige grunnlag for å behandle personopplysninger i forbindelse med eierskapskontroll er kommuneloven § 24-10, jf. § 23-6.

God kommunal revisjonsskikk - kvalitetssikring

Eierskapskontroll skal gjennomføres, dokumenteres, kvalitetssikres og rapporteres i samsvar med kommuneloven og god kommunal revisjonsskikk.¹⁴

Kvalitetssikringen skal sikre at undersøkelsen og rapporten har nødvendig faglig og metodisk kvalitet. Videre skal det sikres at det er konsistens mellom bestilling, problemstillinger, revisjonskriterier, data, vurderinger og konklusjoner. Vestfold og Telemark revisjon IKS har et system for kvalitetskontroll som er i samsvar med den internasjonale standarden for kvalitetskontroll.¹⁵ Denne forvaltningsrevisjonen er kvalitetssikret i samsvar med vårt kvalitetskontrollsystem og i samsvar med kravene i RSK 002.

¹⁴ God kommunal revisjonsskikk i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll kommer til uttrykk først og fremst i RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon og RSK 002 Standard for eierskapskontroll. Gjeldende standarder er fastsatt av Norges Kommunerevisorforbunds styre høsten 2020. Standarden bygger på norsk regelverk og internasjonale prinsipper og standarder, fastsett av International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) og Institute of Internal Auditors (IIA).

¹⁵ ISQM 1 og 2 er internasjonale standarder for kvalitetsstyring og oppdragskontroll for revisjonsforetak som utfører revisjon eller forenklet revisorkontroll av regnskaper, eller andre attestasjonsoppdrag eller beslektede tjenester (Gjelder fra 15.12.2022)

På vakt for felleskapets verdier

Rapporten er utarbeidet av
Vestfold og Telemark revisjon IKS

Har du spørsmål til rapporten?

Ta kontakt med oss:

Telefon: 33 07 13 00

E-post: post@vtrevisjon.no

www.vtrevisjon.no

23: 3815 405